

'BOERENMENGWAGEN' IDEALE OPLOSSING VOOR ZUIDVEENSE MELKVEEHOUERS

Spilfunctie in efficiënte bedrijfsvoering

Hoe run je een groot melkveebedrijf met twee locaties en relatief weinig mensen? Maatschap Hofman in het Overijsselse Zuidveen laat zien dat het kan. Door flink te automatiseren en het inzetten van een zelfrijdende AGM Sitrex voermengwagen zet de maatschap het werk rond.

Tekst: Gerben Hofman • Beeld: Victor Brooimans en Gerben Hofman

Met 250 melk- en kalfkoeien en 180 stuks jongvee op twee locaties hebben melkveehouder William, zijn vader Jelle en moeder Marry Hofman genoeg om zich druk om te maken. Aan de keukentafel op het mooie bedrijf in Zuidveen, nabij Steenwijk, nemen Jelle en William echter de tijd om te vertellen over hun bedrijfsvoering. Automatisering en goede mechanisatie helpen hen om het werk rond te krijgen en de kostprijs per kilogram melk zo laag mogelijk te houden.

Al vroeg aan het automatiseren

Automatisering kreeg begin deze eeuw gestalte op het inmiddels honderd jaar oude bedrijf. In 2001 ging het melkveebedrijf over op automatisch melken met melkrobots van

Lely. "We hoorden bij de eerste 350 bedrijven wereldwijd die deze stap maakten", vertelt Jelle Hofman. De melkveehouder koos mede met het oog op de toekomst voor automatisch melken. "Je kunt een grote nieuwe melkstal bouwen, maar als je dan verder groeit, sta je ook weer langer te melken en dat wilden we niet." De melkveehouder molk tot 2012 met twee Lely A2-robots. In 2012 verrees achter op het erf een tweede ligboxenstal en kwam er nog een robot bij. In 2020 verhuisde het jongvee naar het bedrijf van de burens één kilometer verderop, waar Hofman een stal kon huren. Zo kon het aantal melkkoeien verder worden uitgebreid tot het huidige aantal van 250. Inmiddels draaien er vier Lely A4-melkrobots op het bedrijf.

Het robotmelken verliep van het begin af aan goed. Al snel automatiseerde het bedrijf verder. Er kwam een drinkautomaat bij voor de kalveren. Tot dan toe kregen de kalveren altijd koemelk, maar omdat de robot de hele dag door melkt, bleef de melk vaak te lang staan. "Dan moest je de melk weer opwarmen met allemaal gedoe erom heen. We besloten over te gaan op kunstmelk en dan is de stap naar een drinkautomaat niet groot. Die hebben we toen aangeschaft en daar hebben we nog steeds veel profijt van", vertelt William. De kalveren op het bedrijf krijgen de eerste twee dagen vier liter biest en gaan daarna door naar het door William zelfontwikkelde strohok. Dit is een open frontstal, wat zorgt voor veel frisse lucht. Kalveren die wat meer warmte willen,

kunnen zich via een doorgang terugtrekken in een iglo achter de stal. Het systeem, dat William ontdekte in Ierland, werkt goed. "Luchtwegklachten zijn erg verminderd en de kalveren doen het erg goed."

Stallen vol handige hulpmiddelen

Wie op het Zuidveense bedrijf rondkijkt, ziet naast de robots en drinkautomaat nog veel meer handige mechanisatie- en automatiseringsoplossingen die het werk van de melkveehouders vergemakkelijken. Zo wordt het voer aangeschoven met Lely Juno voeraanschuivers en wordt de mest door Lely mestschuiven van de roosters gehaald. Tochtdetectie bij de pinken en de koeien zorgt ervoor dat er geen tochtigheid wordt gemist. Aan klauwgezondheid hechten de melkveehouders veel waarde. Niet voor niets worden alle koeien rondom droogzetten en na honderd dagen lactatie door de melkveehouders zelf preventief bekap. Koeien die dan iets mankeren, brengen na zes weken nog eens een bezoekje aan de bekapbox. Eerder werden op het bedrijf consequent om de week voetbaden toegepast bij het melkvee. De MS AutoHoofClean matten, die nu achter elke melkrobot liggen, maken dit werk echter overbodig. Niet alleen arbeidsvriendelijk, maar ook effectief volgens William. "Mortellaro is terug naar nul."

Zelfrijdende voermengwagen ideale hulp

Voor het voeren maken de melkveehouders al twintig jaar lang gebruik van een zelfrijdende voermengwagen. Inmiddels loopt met de AGM Sitrex Sprint 200 de derde mengwagen op het bedrijf. De vorige mengwagens waren ook van AGM en gekocht bij Handelsonderneming Roozeboom in Vinkenbuurt. "Onze eerste zelfrijder was een gebruikte AGM met twaalf kuub bakinhoud van tien jaar oud. Normaal gesproken zou je zeggen dat zo'n oude zelfrijder rijp is voor de schroothoop. De AGM was dit niet hoor. Die is erop gemaakt om lang mee te gaan", weet Hofman. "We hebben er nog jarenlang profijt van gehad."

Dankzij de goede ervaringen met de eerste AGM werd bij de aanschaf van de volgende twee ook voor dit merk gekozen. Over de jongste AGM Sitrex zijn de melkveehouders ook erg tevreden. "Het is een lange, lage en smalle wagen, waardoor hij in elke stal naar binnen kan. Omdat de wagen vierwielbesturing heeft, zit zijn lengte hem niet in de weg bij het manoeuvreren. We drukken hem in elke hoek waar hij in moet. De bediening is eenvoudig. Het is een echte boerenmengwagen. En niet te vergeten: hij mengt gewoon heel goed", aldus William, die ook wel andere voeropties

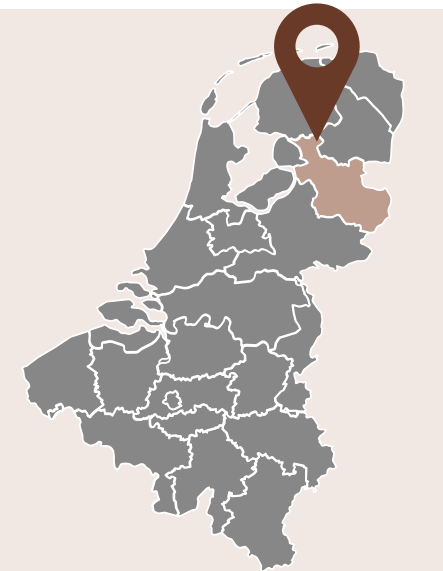
bekeken heeft. "Een voerrobot is bij ons niet aan de orde. Met twee locaties zou je twee robots moeten hebben. Laten voeren is duur, maar kan interessant zijn als je zelf te weinig arbeid hebt. Dat is hier niet aan de orde. Mijn vader en ik kunnen elkaar één op één vervangen. Je kunt ook kiezen voor voeren met een getrokken wagen, dan heb je én een zware trekker én een shovel nodig. Doe mij dan maar een zelfrijder. Dan zit je warm en droog op één machine."

Lasagnekuil

De melkkoeien op het bedrijf zijn opgedeeld in twee groepen, die ieder een apart rantsoen krijgen. Dit bestaat uit gras, mais, bieten, grasbrot, sojaschroot, geplette gerst en aardappelstoomschillen. Daarnaast zijn er mengels voor de droogstaande koeien en het jongvee. De koeien op het thuisbedrijf krijgen elke dag vers voer. Het jongvee op de tweede locatie krijgt om de dag vers voer voorgedraaid. Doordat de wagen veertig kilometer per uur kan en voorzien is van bladvering gaat rijden van het ene naar het andere bedrijf heel soepel.

De Zuidveense melkveehouders laten hun loonwerker verschillende snedes over elkaar heen kuilen, zodat er een lasagnekuil ontstaat. "Zo houd je een zo constant mogelijk rantsoen", licht William toe. Herfstsnedes worden doorgaans apart ingekuild voor het jongvee. Aan weidegang doet het Zuidveense bedrijf niet. "Dat past hier niet zo goed op het bedrijf. We hebben bijvoorbeeld trapgevoelige grond. Als je daar tweehonderd koeien op laat lopen, gaat er veel gras verloren. En dat gras willen we juist optimaal benutten. Voor ons is het echter een enorm probleem dat de gandezendruk hier hoog is. Dat uit zich in de eerste snede. Daarmee zijn we helaas altijd iets later dan de rest."

Hoe dan ook richt het bedrijf zich de komende jaren op optimalisatie van het gebruik van eigen ruwvoer. In de fokkerij wordt daarbij vooral gestuurd op gehalten. De melkveehouders

Bedrijf: Maatschap Hofman
Plaats: Zuidveen (Overijssel)
Oppervlakte: 75 hectare
Aantal melkkoeien: 250 met 180 stuks jongvee
Productie: 10.200 kilogram melk met 4.36 procent vet en 3.53 procent eiwit
Aanleiding: Om de arbeid efficiënt in te zetten en de kostprijs per liter melk laag te houden, zet de maatschap Hofman handige automatisering en mechanisatie in. De AGM Sitrex Sprint 200 zelfrijdende voermengwagen is een spil in de bedrijfsvoering.

gebruiken SAP waarbij Triple A leidend is in de stierkeuze. Dit om zoveel mogelijk eenheid in de melkveestapel te krijgen. Het rollend jaargemiddelde op het bedrijf ligt op 10.200 kilogram met 4.36 procent vet en 3.53 procent eiwit. "We kunnen nog wel meer per koe willen melken, maar dan heb je meer krachtvoer nodig en kom je in een andere fosfaatklasse. Op dit moment is deze productie economisch gezien het beste", besluit William. •

Voor William Hofman is een zelfrijdende voermengwagen de beste optie om dagelijks vers voer voor de koeien te krijgen.

Jelle (foto) en William kunnen elkaar volledig vervangen op het bedrijf.

De kalveren op het bedrijf zijn gehuisvest in een open frontstal. Als dat qua temperatuur beter is, kunnen ze in de iglo erachter gaan liggen.